

Sygn. akt V CZ 85/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa J. J.

przeciwko "M." Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 września 2007 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 lutego 2007 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 17 stycznia 2006 r., w sprawie z powództwa J. J. przeciwko M. Spółka Akcyjna, zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki J. J. kwotę 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 stycznia 2006 r., w pozostałej części powództwo oddalił rozstrzygając o kosztach jak w sentencji.

Sąd Apelacyjny zaskarżonym postanowieniem z dnia 14 lutego 2007 r. odrzucił apelację pozwanej podnosząc w uzasadnieniu, że wniesione przez nią pismo procesowe dotknięte jest brakami formalnymi. Pozwana oznaczyła w apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 80,000 zł, wskazała zakres zaskarżenia (pkt 1, 2, 3, wyroku, tj. w części zasądzającej i orzekającej o kosztach) oraz sformułowała wnioski apelacyjne, tj. wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia i obniżenie kwoty zadośćuczynienia, ewentualnie o jego uchylenie w części zaskarżonej i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto pozwana podniosła w uzasadnieniu apelacji, że zasądzona kwota jest rażąco wygórowana.

Sąd Apelacyjny dokonując kontroli wymagań formalnych wniesionej apelacji zwrócił uwagę na fakt, że zgodnie z treścią art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. apelacja winna zawierać wniosek o zmianę lub uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego pozwana nie spełniła tego wymogu formalnego, tj. nie określiła zakresu żądanej zmiany zaskarżonego orzeczenia. W szczególności nie jest wiadomym czy skarżąca domaga się zmiany przez oddalenie powództwa (co sugerowałaby wartość przedmiotu zaskarżenia) czy też obniżenia zasądzonej kwoty, a jeżeli tak to do jakiej wysokości (co z kolei sugeruje wniosek apelacyjny o obniżenie kwoty zadośćuczynienia, a także treść uzasadnienia apelacji).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. i art. 373 k.p.c. odrzucił dotknięta brakami formalnymi apelację pozwanej.

Pozwana w zażaleniu od tego postanowienia, wniosła o jego uchylenie, zarzucając sądowi rażące naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.

- art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że apelacja pozwanej nie zawiera wniosku o zmianę lub o uchylenie zaskarżonego wyroku, z zaznaczeniem żądanej zmiany lub uchylenia;

- art. 373 w zw. z art. 370¹ k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie i odrzucenie apelacji pomimo zawarcia w apelacji wniosku o zmianę lub o uchylenie zaskarżonego wyroku z zaznaczeniem żądanej zmiany lub uchylenia.

Powódka w odpowiedzi na zażalenie wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, wskazała dwie postacie tego naruszenia, tj. błąd co do wykładni oraz błąd polegający na niewłaściwym zastosowaniu przepisów: art. 368 § 1 pkt 5, art. 373, art. 370¹ k.p.c. Z treści uzasadnienia zażalenia nie sposób jednak wywieść na czym miałyby polegać ewentualne błędy w wykładni przepisów prawa procesowego. Brak w tym zakresie jakichkolwiek rozważań uniemożliwia ustosunkowanie się do podniesionych zarzutów.

Odnosząc się zaś do zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie należy podnieść na wstępie, że skarżąca w uzasadnieniu zażalenia sama przyznała, że nie wskazała zakresu żądanej zmiany zaskarżonego wyroku, twierdząc, że: „Brak wskazania przez Sąd I instancji jaką konkretnie kwotę przyznał on tytułem zadośćuczynienia uniemożliwia wskazanie o jaką wartość zasądzone zadośćuczynienie powinno zostać obniżone, a zatem nie jest możliwe wskazanie zakresu zmiany ww. wyroku”.

Pozwana wnosząc apelację prawidłowo oznaczyła zaskarżony wyrok, wskazała zakres zaskarżenia, tj. pkt 1, 2, 3 wyroku (art. 368 § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz wniosła o zmianę lub uchylenie zaskarżonego wyroku (art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c.). Skarżąca wnosząc o „zmianę zaskarżonego wyroku i obniżenie kwoty

zadośćuczynienia” nie określiła w sposób prawidłowy zakresu żądanej zmiany. Przedmiotowa sprawa należy do spraw o zasądzenie świadczenia, w konsekwencji zakres żądanej zmiany dotyczy zasądzonego na rzecz powódki świadczenia, tj. kwoty 80,000 zł. Dla wskazania zakresu żądanej zmiany nie jest natomiast istotna podstawa prawna na jakiej oparł się sąd pierwszej instancji zasądzając świadczenie, w szczególności nie jest istotne czy jest to zadośćuczynienie, czy odszkodowanie. Bez znaczenia jest okoliczność czy odpowiedzialność pozwanej oparta jest na kontrakcie, bezpodstawnym wzbogaceniu, czy jest to odpowiedzialność deliktowa, lub z tytułu prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia czy też odpowiedzialność pozwanej opiera się na jakiegokolwiek innej podstawie prawnej. Istotne jest to, że sąd pierwszej instancji zasądził kwotę 80,000 zł, a pozwana winna wskazać czy kwestionuje tę kwotę w całości czy w części, a jeśli w części to do jakiej kwoty. Rozważania pozwanej w zakresie zadośćuczynienia i odszkodowania dotyczą zarzutów apelacji opartych na naruszeniu prawa materialnego i nie mają związku z wymogiem formalnym apelacji, tj. z obowiązkiem wskazania zakresu żądanej zmiany zaskarżonego wyroku.

Rację ma jednak skarżąca podnosząc w zażaleniu, że wniosek apelacji sformułowany został w sposób alternatywny. Pierwszy człon tego wniosku obejmujący zmianę zaskarżonego wyroku i obniżenie kwoty zadośćuczynienia, jak to zostało już wyjaśnione nie został skonstruowany w sposób prawidłowy. Nie sposób jednak uznać, że drugi człon wniosku apelacji nie czyni zadość stawianym przed nim wymogom. Skarżąca *expressis verbis* wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Tak skonstruowany wniosek uwzględnił ujęte w treści art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c., i podkreślane w wypowiedziach doktryny jego dwa aspekty, tj. aspekt proceduralny, dotyczący bytu zaskarżonego wyroku, poprzez żądanie jego uchylenia oraz aspekt merytoryczny odnoszący się do powództwa, poprzez wskazanie zakresu żądanego uchylenia. Zakres uchylenia został wskazany poprzez określenie: „w zaskarżonej części” tj. w pkt 1, 3, 4 wyroku.

Dopuszczalność sformułowania wniosku apelacji w sposób alternatywny wynika wprost z treści przepisu art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. Podnieść należy, że wniosek sformułowany w taki sposób winna cechować wewnętrzną spójność.

W aspekcie proceduralnym winien w sposób logiczny nawiązywać do przyczyn apelacji, a w aspekcie merytorycznym (zakres żądanej zmiany bądź uchylenia) do wskazanej w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia. Nie oznacza to jednak, że wniosek wewnątrznie niespójny, nie przystający do przyczyn apelacji i wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia jest dotknięty brakami formalnymi. Obowiązek sformułowania wniosku apelacji sprowadza się wyłącznie do stwierdzenia czy orzeczenie podlega uchyleniu lub zmianie i wskazania zakresu żądanej zmiany lub uchylenia. Sąd drugiej instancji nie jest związany wnioskiem apelacji, poddaje go natomiast ocenie z punktu widzenia wymagań formalnych apelacji, jako jednego z jej elementów konstrukcyjnych. Nie ma też znaczenia fakt, że wniosek sformułowany w sposób alternatywny w zakresie odnoszącym się do zmiany zaskarżonego wyroku nie odpowiada wymogom formalnym, bowiem takie uchybienie nie ma żadnego wpływu na drugi człon wniosku, któremu nie można odmówić formalnej poprawności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹§ 3 k.p.c.